

Looming Style as a Specific Vulnerability Factor for the Symptoms of Anxiety Disorders

Mahin Etemadina*

Parsa Javanmard**

Majid Mahmoud Alilou***

Abbas Bakhshipour Roudsari****

Mansour Bayrami*****

Introduction

The present study evaluated the triple vulnerability model for depression, general anxiety, and social phobia. Depression and anxiety disorders have significant overlap with each other. Emotional disorders occur together because their underlying vulnerability is the same, but this common vulnerability appears heterogeneously as a result of exposure to various environmental influences, genetic-biological factors, etc. Each level of the triple vulnerability model for each disorder was examined with looming vulnerability style as a disorder-specific psychological vulnerability for GAD and social phobia. This model assumes that three components of vulnerability are involved in the etiology of emotional disorders; the first component is the general biological vulnerability, which refers to the genetic dimensions of temperament such as extroversion and introversion, which are related to high levels of anxiety and dependent negative emotions. The second component is

* Assistant Professor, Department of psychology, faculty of humanistic sciences, Urmia branch, Islamic Azad University, Urmia, Iran. *Corresponding Author:* etemadi.mahin@gmail.com

** Master of Clinical Psychology, Urmia Branch, Islamic Azad University, Urmia, Iran.

*** Professor, Department of psychology, faculty of educational sciences and psychology, university of Tabriz, Tabriz, Iran.

**** Professor, Department of psychology, faculty of educational sciences and psychology, university of Tabriz, Tabriz, Iran.

***** Professor, Department of psychology, faculty of educational sciences and psychology, university of Tabriz, Tabriz, Iran.

general psychological vulnerability, which the triple model of vulnerability indicates that the feeling of unpredictability and uncontrollability of life events and emotional states is considered as psychological vulnerability to mood and anxiety disorders. The third component is disorder-specific vulnerability. The triple vulnerability model postulates that specific psychological vulnerability determines the origin and expression of mood and anxiety disorders through learning experiences that cause a specific focus of disturbance and distress.

Method

This research is a descriptive-correlational study. The statistical population consisted of undergraduate students from Urmia universities, including Government, Azad, Industrial, and Payam Noor universities. Based on the research methodology and data analysis requirements, and following Klain's (2005) recommendation of a minimum of twenty participants per parameter to ensure robust results, 370 participants were initially selected from this population using a convenience sampling method. To account for potential attrition, only 340 completed questionnaires were analyzed after removing those with distorted responses or incomplete answers. These 340 students completed Neuroticism and Extraversion Subscales (Neo-FFI), Anxiety Control Questionnaire (ACQ-R), Looming Maladaptive Style Questionnaire (LMSQ-R), Depression Anxiety Stress Scales (DASS), Penn State Worry Questionnaire (PSWQ), and Albany Panic and Phobia Questionnaire (APPQ). The final sample included 177 male and 162 female participants, with a mean age of 20.5 years ($SD = 2.56$) and an age range of 18 to 27.

Results

The results of path analysis indicated that neuroticism had significant direct effects on all three disorders, and holding neuroticism constant, extraversion was inversely associated with depression and social phobia. Perceived control was significantly associated with GAD only, holding neuroticism and extraversion constant. Of the disorder-specific psychological vulnerability, holding general vulnerability dimensions constant, looming vulnerability style was not specific predictor of GAD and social phobia. Based on the results reported in the first model of the study (general bio-vulnerability), the effect coefficients of all variables are significant at the level ($p < 0.01$). In the second model (general psychological vulnerability), the coefficients of the effect of neuroticism and extraversion on all three variables are significant; However, the perceived control pathway coefficient is significant only on pervasive anxiety ($p < 0.01$). In the third model of the research (specific vulnerability with the addition of near-risk perception style), the coefficients of the effect of

neuroticism, extraversion and perceived control on all three variables are significant; However, after maintaining the effect of the dimensions of general vulnerability, namely neuroticism, extraversion, and perceived control, the coefficient of the near-risk perception pathway on social anxiety and depression is significant. Perceived control path's coefficients on social anxiety, generalized anxiety disorder and depression were reported as -0.25, -0.30 and -0.28, respectively ($p < 0.01$). The coefficient of near-risk perception style path's coefficient on social anxiety (0.26) is at the level of 0.01 and the pathway coefficient of near-risk perception style on depression (0.19) is at the level of 0.05; however, the coefficient of near-risk perception style on pervasive anxiety (0.11) is not significant.

Conclusion

The looming vulnerability style is a broadly shared cognitive vulnerability hypothesized to interact with disorder-specific mechanisms across various anxiety disorders (e.g., fear of social rejection in social phobia, excessive worry and catastrophizing in generalized anxiety disorder). However, the present study's findings, using Barlow's triple model, did not support this hypothesis. One potential explanation may be the limitations in the measurement tool for risk perception style, particularly its insufficient representation of generalized anxiety disorder-related factors. Further research is required to better understand this relationship and refine measurement approaches in this area.

Existing conceptual models suggest that personality dimensions, such as neuroticism and extraversion, contribute to the severity, overlap, and persistence of both depression and anxiety. However, these personality dimensions alone do not fully explain the etiology, progression, and complexity of emotional disorders. Consequently, examining disorder-specific factors within a broader etiological model-one that integrates both shared characteristics and unique dimensions-could enhance our understanding of the causes and differentiation of these disorders.

Keywords: Emotional disorder, Extraversion, Looming vulnerability style, Neuroticism, Perceived control

Author Contributions: Author 1 was responsible for leading the overall research process. Author 2 was responsible for research plan design, data collection and analysis and all authors discussed the results, reviewed and approved the final version of the manuscript.

Acknowledgments: The authors thank all dear teachers who have helped us in this research.

Conflicts of interest: The authors declare there is no conflict of interest in this article.

Funding: This research is not sponsored by any institution and all costs have been borne by the author

سبک ادراک نزدیکی خطر به عنوان عامل آسیب‌پذیری اختصاصی نشانه‌های اختلالات اضطرابی

مهین اعتمادی نیا*

پارسا جوانمرد**

مجید محمودعلیلو***

عباس بخشی پور رودسری****

منصور بیرامی*****

چکیده

مطالعه حاضر، به بررسی مدل سه‌گانه آسیب‌پذیری در تبیین نشانه‌های افسردگی، اضطراب فراگیر و اضطراب اجتماعی با هدف ارزیابی هر سطح مدل پرداخت. روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی و جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانشجویان دختر و پسر دانشگاه‌های ارومیه بود که از میان آن‌ها ۳۷۰ نفر به صورت در دسترس انتخاب شدند که از این تعداد، ۳۴۰ نفر (۱۷۷ پسر، ۱۶۲ دختر) به‌طور کامل به پرسشنامه پنج‌عاملی نئو (NEO-FFI)، پرسشنامه کنترل اضطراب (ACQ-R)، پرسشنامه سبک ادراک نزدیکی خطر (LMSQ-R)، فرم کوتاه مقیاس افسردگی، اضطراب، استرس (DASS)، پرسشنامه نگرانی پنسیلوانیا (PSWQ) و پرسشنامه وحشت‌زدگی و هراس آلبانی (APPQ) پاسخ دادند. یافته‌های تحلیل مسیر نشان داد که نوزدگرایی به‌طور مثبت می‌تواند نشانه‌های هر سه اختلال را پیش‌بینی کند، اما برون‌گرایی با کنترل نوزدگرایی، به‌طور منفی می‌تواند تنها نشانه‌های افسردگی و اضطراب اجتماعی را پیش‌بینی کند. کنترل ادراک‌شده، بعد از ثابت نگه‌داشتن اثر ابعاد سرشتی، تنها توانست نشانه‌های اضطراب فراگیر را پیش‌بینی کند. در مورد آسیب‌پذیری اختصاصی،

* استادیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران. (نویسنده مسئول)
etemadi.mahin@gmail.com

** کارشناس ارشد روان‌شناسی بالینی، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران.

*** استاد، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

**** استاد، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

***** استاد، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

یافته‌ها نشان دادند که با کنترل ابعاد عمومی زیستی و روان‌شناختی، سبک ادراک نزدیکی خطر پیش‌بینی‌کننده اختصاصی اضطراب نیست. نتایج این مطالعه دارای تلویحاتی در زمینه مدل‌های فراتشخیصی مربوط به اختلال‌های هیجانی و نقش ابعاد آسیب‌پذیری عمومی و اختصاصی در آغاز، شدت و سیر اختلال‌های روانی است.

کلید واژگان: اختلال هیجانی، برون‌گرایی، سبک ادراک نزدیکی خطر، کنترل ادراک‌شده، نورزگرایی

مقدمه

اختلال‌های افسردگی و اضطرابی همپوشانی قابل توجهی با یکدیگر دارند (Koutsimani et al., 2019; Goodwin, 2015). اختلالات هیجانی به این دلیل با هم رخ می‌دهند که آسیب‌پذیری زمینه‌ای آن‌ها همانند است، ولی این آسیب‌پذیری مشترک در نتیجه مواجهه با تأثیرات محیطی مختلف، عوامل ژنتیکی - زیستی و غیره به صورت ناهمگون ظاهر می‌شود (Barlow, 2000; Zinbarg, 2022; Clark, 2005). بر این اساس، (Barlow (2000, 2004) مدل سه‌گانه آسیب‌پذیری (triple vulnerability model) را برای تبیین اختلالات اضطرابی ارائه داد. این مدل فرض می‌کند که سه جزء آسیب‌پذیری در سبب‌شناسی اختلالات هیجانی مشارکت دارند؛ اولین جزء آسیب‌پذیری عمومی زیستی است که به ابعاد ژنتیکی سرشت همچون نورزگرایی و برون‌گرایی اشاره دارد که این ابعاد با سطوح بالای اضطراب و هیجان‌ات منفی وابسته مرتبط است؛ مطالعات مختلف نشان داده‌اند که نورزگرایی هم با افسردگی و هم با اضطراب رابطه قدرتمندی دارد (Chen et al., 2020; Constantin et al., 2018; Roelofs et al., 2008). برون‌گرایی عامل سرشتی دیگری است که در این مدل به آن اشاره شده است (Barlow, 2000; 2004). در حالی که نورزگرایی با هر دو گروه اختلالات اضطرابی و افسردگی رابطه دارد، برون‌گرایی به‌طور منحصر به فرد با افسردگی مرتبط است (Carlucci et al., 2021; Watson et al., 2019; Clark & Watson, 1991). اگرچه در مورد رابطه برون‌گرایی و افسردگی در نمونه‌های غیربالینی (Joiner, 1996) و نمونه‌هایی با میزان پایین اضطراب حمایت‌های اولیه‌ای صورت گرفته است (van Agteren et al., 2021; Watson et al., 1988)، بررسی بیماران سرپایی و داده‌های همه‌گیرشناسی نیز رابطه معکوس و معنی‌داری بین برون‌گرایی و اضطراب اجتماعی یافته‌اند (Kaplan et al., 2015; Naragon-Gainey et al., 2014). جزء دوم، آسیب‌پذیری روان‌شناختی عمومی (general psychological vulnerability) است

که مدل سه‌گانه آسیب‌پذیری حاکی از این است که احساس پیش‌بینی‌ناپذیری و غیرقابل کنترل بودن وقایع زندگی و حالت‌های هیجانی به عنوان آسیب‌پذیری روان‌شناختی نسبت به اختلالات خلقی و اضطرابی به شمار می‌رود. در واقع، کنترل ادراک‌شده مدت‌های مدیدی است که به عنوان سازه مرکزی مدل‌های سبب‌شناختی افسردگی و اضطراب شناخته شده است که به نظریه مکان کنترل راتر و نظریه درماندگی آموخته شده سلیگمن (Brown & Naragon-Gainey, 2013) بر می‌گردد. علی‌رغم اهمیت این سازه در مدل‌های مفهومی اختلالات هیجانی، مطالعات اندکی به رابطه کنترل ادراک‌شده و اختلالات خلقی و اضطرابی مختلف پرداخته‌اند.

سومین جزء، آسیب‌پذیری اختصاصی اختلال (disorder-specific vulnerability) است. مدل سه‌گانه آسیب‌پذیری فرض می‌کند که آسیب‌پذیری روان‌شناختی اختصاصی، منشأ و سیمای اختلالات خلقی و اضطرابی را از طریق تجارب یادگیری که باعث تمرکز اختصاصی آشفتگی و پریشانی می‌شود، مشخص می‌کند. در پژوهش حاضر، بُعد اختصاصی روان‌شناختی، یعنی سبک ادراک نزدیکی خطر برای اختلال اضطراب فراگیر و اضطراب اجتماعی در کنار ابعاد عمومی آسیب‌پذیری مد نظر قرار گرفته است. درباره رابطه این سازه اختصاصی با اضطراب، پژوهش‌هایی صورت گرفته است. طبق مدل ادراک نزدیکی خطر در اضطراب، افراد آسیب‌پذیر نسبت به اضطراب، دارای سبک نابهنجار ادراک نزدیکی خطر هستند (Yeo et al., 2020; Riskind et al., 2010). سبک ادراک نزدیکی خطر نوعی سوگیری شناختی در پیش برآورد تهدید است که افراد از نظر شناختی آسیب‌پذیر نسبت به اضطراب، محرک‌های تهدید واقعی یا ادراک شده را به صورت تهدیدی تصور می‌کنند که به سرعت و پویا نزدیک شده و افزایش می‌یابد. مشخص شده است که سبک ادراک نزدیکی خطر، پیش‌بینی‌کننده نشانه‌های اضطراب فراگیر (Gómez de La Cuesta et al., 2019; Adler & Strunk, 2010; Williams et al., 2005) همچون وسواس-اجباری (Elwood et al., 2011)، اضطراب اجتماعی (Riskind et al., 2017) و اختلال اضطراب فراگیر (Ahmadbeigi et al., 2015; Brown & Stopa, 2008) است. سبک ادراک نزدیکی خطر رابطه ضعیف‌تری با افسردگی دارد (Riskind, 2017).

مطالعه روابط مستقیم میان سرشت و سازه‌های آسیب‌شناختی می‌تواند اطلاعات مفیدی درباره مدل‌های سبب‌شناختی و طبقه‌بندی و درمان اختلالات روانی به روش‌های مختلف ارائه کند. این اطلاعات عبارتند از شناسایی ابعاد سطح بالایی که مسئول همپوشانی اختلال‌ها هستند و ممکن

است دارای پایه‌های ژنتیکی قدرتمندی باشند و تأیید اعتبار و پالایش فنوتیپ‌های سرشتی که سازه‌های مناسب‌تری برای تحلیل‌های زیستی هستند (برای مثال، مطالعات ژنتیکی)، ممکن است مستحق این باشند که کانون درمان خاص خود قرار گیرند. با این وجود، تلاش در جهت تمایز این اختلال‌ها (افسردگی و اضطراب) اندک است. مدل‌های مفهومی پیشنهادی اظهار می‌کنند که اگرچه ابعاد سرشتی (برای مثال، نورزگرایی و برون‌گرایی) مسئول شدت، همپوشانی و تداوم افسردگی و اضطراب هستند (Xiong et al., 2021; Brown, 2007) اما این ابعاد به تنهایی تعیین‌کننده علت، سیر و پیچیدگی اختلالات هیجانی نیستند (Zhao et al., 2021; Barlow, 2002; Watson et al., 1997). بنابراین، بررسی و شناخت عوامل اختصاصی و نزدیک که با این اختلال‌ها مرتبط هستند در یک مدل سبب‌شناختی گسترده‌تر که شامل تعامل ابعاد سرشتی و اختصاصی است به شناخت علل و همچنین تفکیک این دو اختلال کمک شایانی خواهد کرد.

با توجه به آنچه آمد، هدف از این پژوهش بررسی نقش اختصاصی سبک ادراک نزدیکی خطر در پیش‌بینی نشانه‌های اختلال اضطراب فراگیر و اضطراب اجتماعی بود. از میان اختلالات اضطرابی، دو اختلال اضطراب فراگیر و اختلال اضطراب اجتماعی به این دلیل انتخاب شدند که اکثر پژوهش‌های مربوط به سبک ادراک نزدیکی خطر، رابطه این بعد آسیب‌پذیری را با اختلال اضطراب فراگیر (Riskind et al., 2017) و اختلال اضطراب اجتماعی (Riskind et al., 2017) تأیید کرده‌اند. به منظور بررسی اختصاصی بودن عامل آسیب‌پذیری سبک ادراک نزدیکی خطر در اختلالات اضطرابی، رابطه این بُعد با اختلال افسردگی (به دلیل همبودی گسترده‌ای که با اختلالات اضطرابی دارد) نیز مورد بررسی قرار گرفت. همچنین نورزگرایی و برون‌گرایی به عنوان ابعاد عمومی زیستی و کنترل ادراک شده به عنوان بُعد عمومی روان‌شناختی که با توجه به مدل آسیب‌پذیری سه‌گانه به نظر می‌رسد در این رابطه اثر تعاملی دارند، مورد بررسی قرار گرفتند تا با کنترل اثر این ابعاد بتوان سهم منحصر به فرد سبک ادراک نزدیکی خطر را در پیش‌بینی اختلالات اضطرابی و بنابراین افتراق این اختلال‌ها از افسردگی مشخص نمود. بنابراین به‌طور کلی، در این پژوهش این سؤال مورد بررسی قرار می‌گیرد که آیا سبک ادراک نزدیکی خطر با در نظر گرفتن نقش تعاملی ابعاد عمومی آسیب‌پذیری می‌تواند به‌طور منحصر به فرد و اختصاصی، نشانه‌های اختلال اضطراب فراگیر و اختلال اضطراب اجتماعی را پیش‌بینی کند و این دو اختلال را از افسردگی متمایز سازد؟

مدل‌های مفهومی این پژوهش شامل سه مدل در سه سطح مدل آسیب‌پذیری سه گانه بود. مدل اول مربوط به سطح آسیب‌پذیری عمومی زیستی (نورزگرایی و برون‌گرایی)، مدل دوم مدل مربوط به سطح آسیب‌پذیری روان‌شناختی (کنترل ادراک‌شده همراه با کنترل نورزگرایی و برون‌گرایی) و در نهایت مدل سوم مربوط به سطح آسیب‌پذیری اختصاصی (سبک ادراک نزدیکی خطر با کنترل نورزگرایی، برون‌گرایی و کنترل ادراک‌شده) بود. مدل مفهومی اصلی پژوهش مربوط به سطح سوم آسیب‌پذیری در شکل ۱ آمده است.

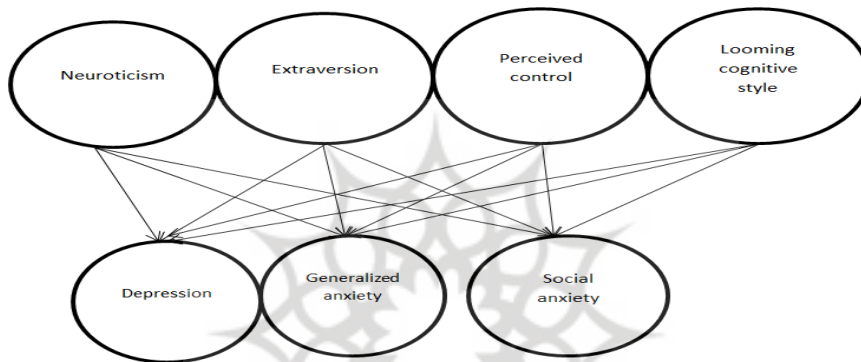

Figure 1. Proposed model of the research

روش

جامعه آماری، نمونه و روش نمونه‌گیری

این پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری پژوهش حاضر را دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه‌های ارومیه (دولتی، آزاد، صنعتی، پیام نور) تشکیل دادند. در پژوهش حاضر با توجه به روش پژوهش و تجزیه و تحلیل داده‌ها و با استناد به دیدگاه Klain (2005) جهت دستیابی به نتایج قابل قبول، با استفاده از قاعده بیست نفر به ازای هر پارامتر و با در نظر گرفتن احتمال نرخ ریزش، ۳۷۰ نفر از جامعه مذکور به روش در دسترس انتخاب شدند که در نهایت با توجه به کنار گذاشتن پرسشنامه‌هایی که به دلیل مخدوش بودن پاسخ و یا تکمیل ناقص قابل استفاده نبودند، ۳۴۰ پرسشنامه مورد تحلیل قرار گرفت. ۱۷۷ نفر از شرکت‌کنندگان مرد و ۱۶۲ نفر آن‌ها زن بودند. میانگین سنی آن‌ها ۲۰/۵۰ با انحراف استاندارد ۲/۵۶ و دامنه سنی ۱۸-۲۷ بود.

ابزار پژوهش

پرسشنامه پنج عاملی نئو (NEO-FFI): این پرسشنامه توسط (Costa and McCrae (1992) ساخته شده و یک مقیاس خودگزارشی ۶۰ گویه‌ای است که برای اندازه‌گیری پنج عامل بزرگ شخصیت (نورزگرایی، برون‌گرایی، تجربه‌پذیری، همسازی و وظیفه‌شناسی) به کار می‌رود. در این پرسشنامه برای هر عامل، ۱۲ گویه وجود دارد که پاسخ‌دهی آن‌ها در قالب مقیاس لیکرتی پنج درجه‌ای (کاملاً مخالفم، مخالفم، نظری ندارم، موافقم، کاملاً موافقم) امکان‌پذیر است. در خصوص پایایی عوامل NEO-FFI نتایج چندین مطالعه نشان می‌دهد که زیرمقیاس‌های NEO-FFI همسانی درونی خوبی دارند. ضریب روایی این پرسشنامه با استفاده از روش آزمون. آزمون مجدد در مورد ۲۰۸ نفر از دانشجویان به فاصله ۳ ماه به ترتیب ۰/۸۳، ۰/۷۵، ۰/۸۰، ۰/۷۹، ۰/۷۹ برای عوامل C, A, O, E, N به دست آمده است. (Costa and McCrae (1992) ضریب آلفای بین ۰/۶۸ (برای توافقی) تا ۰/۸۶ (برای نورزگرایی) را گزارش کرده‌اند. (Garosi (2001 این پرسشنامه را در ایران به فارسی ترجمه و روی دانشجویان ایرانی هنجاریابی کرد. ضرایب پایایی این آزمون با استفاده از ضرایب آلفای کرونباخ بین ۰/۵۶ تا ۰/۸۷ به دست آمده است (Garosi, 2001). جهت بررسی روایی محتوایی این آزمون از همبستگی بین دو فرم گزارش شخصی (S) و فرم ارزیابی مشاهده گر (R)، استفاده شد، که حداکثر همبستگی به میزان ۰/۶۶ در عامل برون‌گرایی و حداقل آن به میزان ۰/۴۵ در عامل سازگاری بود (Garosi, 2001). در این پژوهش، از این مقیاس برای سنجش ابعاد نورزگرایی و برون‌گرایی به عنوان صفات سطح بالای سرشتی استفاده شد که به ترتیب ضرایب پایایی این دو خرده‌مقیاس در این پژوهش، ۰/۹۵ و ۰/۹۱ محاسبه شد.

پرسشنامه کنترل اضطراب- بازنگری شده (ACQ-R): این پرسشنامه توسط Brown et al. (2004) ساخته شده و یک ابزار خودگزارشی ۱۵ گویه‌ای است که کنترل ادراک‌شده بر تهدیدهای خارجی را اندازه‌گیری می‌کند. از پاسخ‌دهندگان خواسته می‌شود که هر گویه را روی مقیاس شش درجه‌ای لیکرت از ۰ (به شدت مخالفم) تا ۵ (به شدت موافقم) درجه‌بندی کنند که نمره‌های بالا نشان‌دهنده کنترل ادراک‌شده بالا است. این مقیاس همچنین دارای سه زیرمقیاس است که نشان‌دهنده کنترل تهدید، کنترل هیجانی و کنترل استرس است. ACQ-R روایی مناسبی را در نمونه بالینی (Brown et al., 2004) و غیربالینی (Moulding & Kyrios, 2007) نشان داده است. در

بررسی ویژگی‌های روانسنجی نسخه فارسی این مقیاس، مقدار پایایی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۹ به دست آمد. روایی واگرا از طریق مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس به ترتیب در زیرمقیاس‌های افسردگی ۰/۴۷، اضطراب ۰/۴۶- و در زیرمقیاس استرس ۰/۵۱- به دست آمد، که نتایج مطالعه نشان‌دهنده روایی مناسب پرسش‌نامه کنترل اضطراب است (Salari, 2018).

پرسشنامه سبک ادراک نزدیکی خطر (LMSQ): این پرسشنامه توسط Riskind et al. (2000)

ساخته شده و از شش سناریو تشکیل شده است. سه سناریو از این پرسشنامه ادراک نزدیکی خطر فیزیکی (برای مثال، بیماری‌های جسمی) و سه سناریوی دیگر ادراک نزدیکی خطر اجتماعی (برای مثال، سخنرانی در جمع) را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. در سناریوهایی که در پرسشنامه توصیف شده‌اند، فرد باید هر صحنه را با جزئیات تصور کرده و به چهار پرسش برای هر سناریو روی مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت پاسخ دهد. نمره‌های بالاتر سطوح بالای آسیب‌پذیری ادراک نزدیکی خطر را نشان می‌دهد. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که LMSQ از پایایی مناسبی برخوردار است و روایی پیش‌بین، همگرا و افتراقی خوبی دارد (Díez et al., 2014). در بررسی ویژگی‌های روانسنجی این پرسشنامه در نمونه‌ای از جمعیت ایرانی، ضرایب آلفای کرونباخ برای همسانی درونی خرده مقیاس‌های ادراک نزدیکی خطر اجتماعی، ادراک نزدیکی خطر فیزیکی و نمره کل به ترتیب ۰/۸۲، ۰/۸۱ و ۰/۸۹ محاسبه شد. ضرایب پایایی بازآزمایی برای ادراک نزدیکی خطر فیزیکی ۰/۸۶، برای ادراک نزدیکی خطر اجتماعی ۰/۷۴ و برای ادراک نزدیکی خطر کل ۰/۸۳ به دست آمد. همچنین، برای بررسی روایی سازه پرسشنامه از تحلیل عاملی تأییدی استفاده شده و بار عاملی گویه‌های پرسشنامه بین ۰/۴۱ تا ۰/۸۱ می‌باشند (Mahmoud Alilou et al., 2016). ضرایب همبستگی اراک نزدیکی برای سنجش همسانی درونی پرسشنامه سبک ادراک نزدیکی خطر از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. این ضرایب برای زیرمقیاس‌های ادراک نزدیکی خطر اجتماعی، ادراک نزدیکی خطر فیزیکی و نمره کل به ترتیب ۰/۸۱، ۰/۸۳ و ۰/۸۲ محاسبه شد. در این پژوهش، پایایی این مقیاس با استفاده از آلفای کرونباخ، ۰/۸۵ محاسبه شد.

مقیاس افسردگی، اضطراب، استرس (DASS-21): مقیاس افسردگی، اضطراب، استرس توسط Lovibond and Lovibond (1995) ساخته شده و یک مقیاس ۲۱ گویه‌ای است که سازه‌های روانی افسردگی، اضطراب و استرس را می‌سنجد. زیرمقیاس افسردگی از ۷ گویه

تشکیل شده است که مواردی چون ناامیدی، فقدان انگیزه، ملالت و حرمت خود پایین را اندازه‌گیری می‌کند. (Lovibond and Lovibond (1995) پایایی بازآزمایی زیرمقیاس‌های فرعی را به ترتیب ۰/۸۱ برای استرس، ۰/۷۹ برای اضطراب و ۰/۷۱ برای افسردگی گزارش کردند. روایی همزمان آن با پرسشنامه اضطراب و افسردگی بک به ترتیب ۰/۸۱ و ۰/۷۴ گزارش شد. پایایی و روایی نسخه فارسی این مقیاس در جمعیت ایرانی برای این عوامل به ترتیب ۰/۹۷، ۰/۹۲، ۰/۹۵ بود. همچنین نتایج محاسبه همبستگی میان عوامل حاکی از ضریب همبستگی ۰/۴۸ میان دو عامل افسردگی و تنیدگی، ضریب همبستگی ۰/۵۳ بین اضطراب و تنیدگی، ضریب همبستگی ۰/۵۳ بین اضطراب و تنیدگی و ضریب همبستگی ۰/۲۸ بین اضطراب و افسردگی گزارش شده است (Moghaddam et al., 2008). در پژوهش حاضر از خرده‌مقیاس افسردگی این مقیاس استفاده شد که پایایی آن با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۹۵ محاسبه شد.

پرسشنامه نگرانی پنسیلوانیا (PSWQ): این پرسشنامه توسط Meyer et al. (1990) ساخته شده و یک ابزار ۱۶ گویه‌ای است و شدت نگرانی را در اندازه‌های پنج درجه‌ای از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۵ (کاملاً موافقم) می‌سنجد. دامنه نمره کل نگرانی در این پرسشنامه بین ۱۶ و ۸۰ و نمره بیشتر نشان‌دهنده شدت بیشتر نگرانی است. همسانی درونی و روایی پرسشنامه نگرانی پنسیلوانیا در نمونه‌های دانشجویی و بالینی تأیید شده است (Startup & Erickson, 2006; Meyer et al, 1990). در بررسی ویژگی‌های روانسنجی نسخه فارسی، روایی این مقیاس به روش ضریب همسانی درونی ۰/۹۳ و به روش بازآزمایی در فواصل زمانی ۲ تا ۱۰ هفته، بیشتر از ۰/۷۴ به دست آمد. ضرایب پایایی بازآزمایی آن در بین گروه‌های بالینی و دانشجویان ۰/۷۴ تا ۰/۹۲ گزارش شده است. همچنین، ضرایب همسانی درونی (۰/۸۸) و بازآزمایی (۰/۷۹) با فاصله زمانی یک ماه در حد بالایی گزارش شد. همبستگی معنی‌دار نمره‌های این پرسشنامه با نمره‌های اضطراب صفت (۰/۶۸) و افسردگی (۰/۴۳) بیانگر روایی مطلوب آن بوده است (Dehshiri, 2009). در این پژوهش، پایایی این مقیاس با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۴ محاسبه شد.

پرسشنامه وحشت‌زدگی و هراس آلبانی (APPQ): این پرسشنامه توسط Zinbarg and Barlow (1996) ساخته شده و دارای ۲۷ گویه است که برای ارزیابی نشانه‌های گذرهاستی،

وحشت‌زدگی و اضطراب اجتماعی طراحی شده است. گویه‌ها در یک طیف نُه درجه‌ای شامل موقعیت‌هایی است که از پاسخگو می‌خواهد میزان ترس خود را در دامنه‌ای از عدم ترس تا ترس بیش از حد مشخص کند. این پرسشنامه، سه خرده‌مقیاس دارد. در این پژوهش از خرده‌مقیاس اضطراب اجتماعی که حاوی ۱۰ گویه است، استفاده شد. این مقیاس ویژگی‌های روانسنجی مناسبی دارد (Brown et al., 2005). ضریب پایایی خرده‌مقیاس اضطراب اجتماعی برابر با ۰/۸۷ می‌باشد و روایی سازه آن نیز تأیید شده است (Zinbarg & Barlow, 1996). در ایران، روایی محتوای این خرده‌مقیاس‌ها از سوی سه روان‌شناس بالینی و با استفاده از مقیاس پنج نقطه‌ای برآورد شد و برای هر سه خرده‌مقیاس مناسب بود. ضرایب پایایی از طریق آزمون-بازآزمون برای خرده‌مقیاس‌های ترس از مکان‌های شلوغ، ترس درونی و مقیاس اضطراب اجتماعی به ترتیب عبارت بودند از ۰/۸۰، ۰/۸۲ و ۰/۷۹ (Bakhshpor, 2004). روایی این آزمون از طریق روایی سازه محاسبه شده و بارهای عاملی ۰/۹۴ برای بعد برون‌هراسی، ۰/۸۵ برای هراس اجتماعی و ۰/۷۹ برای ترس درونی به دست آمده است (Bakhshpor, 2004). در این پژوهش، پایایی این خرده‌مقیاس با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۹ محاسبه شد.

شیوه اجرای پژوهش

پیش از اجرای پژوهش، شرکت‌کنندگان رضایت‌نامه شرکت در پژوهش را مطالعه و در صورت تمایل برای شرکت در پژوهش آن را تکمیل کردند. سپس، درباره نحوه تکمیل پرسشنامه‌ها توضیحاتی به شرکت‌کنندگان داده شد. به دلیل تکمیل ناقص برخی پرسشنامه‌ها، از بین ۳۷۰ شرکت‌کننده در پژوهش داده‌های ۳۴۰ نفر از آن‌ها مورد تحلیل قرار گرفت. داده‌های به دست آمده در این پژوهش با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS و Amos مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند و برای بررسی برازش مدل مفهومی نیز از روش تحلیل مسیر استفاده شد.

یافته‌ها

در جدول ۱، شاخص‌های آمار توصیفی متغیرهای پژوهش بر اساس حجم نمونه آماری ($n=340$) گزارش شده است.

Table 1.
Descriptive statistics of research variables

Variables	Mean	SD	Skewness	Kurtosis	Kalmogorov-Smirnov test
Neuroticism	36.35	5.19	0.33	-0.60	1.12
Extraversion	34.97	6.31	0.18	-0.45	1.29
Perceived control	49.68	5.84	-0.45	-0.59	1.42
Looming cognitive style	53.41	8.95	-0.09	-0.52	1.02
Social anxiety	33.99	7.35	-0.43	0.20	1.72
Generalized anxiety	47.97	11.77	-0.41	0.62	1.29
Depression	12.41	4.78	0.92	0.22	1.07

با توجه به مقادیر به دست آمده کجی و کشیدگی برای متغیرهای پژوهش، توزیع تمامی متغیرها نرمال است. علاوه بر مقادیر کجی و کشیدگی، سطوح معنی‌داری به دست آمده از آزمون کولموگروف-اسمیرنف (بالای ۰/۰۵) نیز بیانگر نرمال بودن توزیع متغیرها است. علاوه بر این، مفروضه خطی بودن نیز از طریق بررسی نمودار پراکنش پسماندهای استاندارد رگرسیون تأیید گردید. بنابراین می‌توان جهت تجزیه و تحلیل یافته‌های پژوهش از مدل تحلیل مسیر استفاده کرد.

Table 2.
Correlation matrix of research variables.

Variables	1	2	3	4	5	6	7
1. Neuroticism	1						
2. Extraversion	-0.43**	1					
3. Perceived control	-0.38**	0.56**	1				
4. Looming cognitive style	0.23**	-0.29**	-0.36**	1			
5. Social anxiety	0.48**	-0.40**	-0.28**	0.32**	1		
6. Generalized anxiety	0.45**	-0.34**	-0.31**	0.19*	0.64**	1	
7. Depression	0.39**	-0.28**	-0.34**	0.27**	0.56**	0.47**	1

* 0.05 P < ** P < 0.01

با توجه به جدول ۲، بالاترین ضریب همبستگی در میان متغیرهای این پژوهش مربوط به رابطه بین اضطراب اجتماعی و اضطراب فراگیر (۰/۶۴) و پایین‌ترین ضریب همبستگی به دست آمده نیز مربوط به رابطه بین سبک ادراک نزدیکی خطر و اضطراب فراگیر (۰/۱۹) است. از میان متغیرهای برون‌زای پژوهش، بیشترین همبستگی با اضطراب اجتماعی مربوط به نوززگرایی (۰/۴۸)، بیشترین همبستگی با اضطراب فراگیر مربوط به نوززگرایی (۰/۴۵)، و بیشترین همبستگی با افسردگی نیز مربوط به نوززگرایی (۰/۳۹) است که تمامی این ضرایب

همبستگی در سطح ۰/۰۱ معنی‌دار هستند.

در این پژوهش، برای بررسی اثرهای متغیرهای برون‌زا (نورزگرایی، برون‌گرایی، کنترل ادراک‌شده و سبک ادراک نزدیکی خطر) بر متغیرهای درون‌زا (نشانه‌های اضطراب اجتماعی، اضطراب فراگیر و افسردگی)، یک مدل فرضی کلی بر اساس پیشینه نظری و تجربی طراحی شد. در این مدل، ارزش پیش‌بینی واگرای سبک ادراک نزدیکی خطر به عنوان آسیب‌پذیری اختصاصی اختلالات اضطرابی با ثابت نگه داشتن اثر نورزگرایی، برون‌گرایی و کنترل ادراک‌شده (به عنوان آسیب‌پذیری‌های عمومی) ارزیابی شد. برای ارزیابی ضرایب مسیرها قبل از بررسی مدل اختصاصی، دو سطح اول آسیب‌پذیری سه‌گانه یعنی آسیب‌پذیری عمومی زیستی و روان‌شناختی مورد بررسی قرار گرفتند که در مدل نهایی هر دو سطح کنترل و ثابت نگه داشته شده‌اند. در جدول ۳ ضرایب استانداردشده مسیرهای مستقیم برای مدل‌های مورد بررسی در پژوهش حاضر ارائه شده است.

Table 3.
Direct effect coefficients between research variables

Model	Depression		Generalized anxiety		Social anxiety	
	SE	SC	SE	SC	SE	SC
1-General biological vulnerability model						
Neuroticism	0.08	0.55**	0.08	0.53	0.08	0.58**
Extraversion	0.06	-0.42**	0.06	-0.43**	0.07	-0.49**
(R ²)	0.04	0.22	0.03	0.21	0.04	0.24
2-General psychological vulnerability model						
Neuroticism	0.08	0.51**	0.07	0.48**	0.08	0.55**
Extraversion	0.06	-0.40**	0.05	-0.38**	0.06	-0.44**
Perceived control	0.03	-0.13	0.05	-0.35**	0.03	-0.08
(R ²)	0.04	0.25	0.05	0.32	0.04	0.27
3-Disorder specific vulnerability model						
Neuroticism	0.06	0.40**	0.06	0.39**	0.06	0.44**
Extraversion	0.05	-0.33**	0.05	-0.31**	0.05	-0.36**
Perceived control	0.03	-0.13	0.05	-0.35**	0.03	-0.08
Looming cognitive style	0.03	0.19*	0.03	0.11	0.04	0.26**
(R ²)	0.05	0.30	0.04	0.28	0.05	0.34

SC: Standardized Coefficient, SE: Standardized Error, * P < 0.05, ** P < 0.01

در جدول ۳ نتایج حاصله از رگرسیون سلسله‌مراتبی برای بررسی تعامل بین متغیرهای مدل ارائه شده است. در مدل اول مطالعه (آسیب‌پذیری زیستی عمومی) ضرایب اثر همه متغیرها در

سطح ($p < 0/01$) معنی‌دار است. در مدل دوم (آسیب‌پذیری روان‌شناختی عمومی) نیز ضرایب اثر نوزگرایی و برون‌گرایی روی هر سه متغیر معنی‌دار است؛ با این حال ضریب مسیر کنترل ادراک‌شده تنها روی اضطراب فراگیر معنی‌دار است ($p < 0/01$). در مدل سوم پژوهش (آسیب‌پذیری اختصاصی با اضافه شدن سبک ادراک نزدیکی خطر)، ضرایب اثر نوزگرایی، برون‌گرایی و کنترل ادراک‌شده روی هر سه متغیر معنی‌دار است؛ با این حال، بعد از ثابت نگه داشتن اثر ابعاد آسیب‌پذیری عمومی، یعنی نوزگرایی، برون‌گرایی و کنترل ادراک‌شده، ضریب مسیر سبک ادراک نزدیکی خطر بر اضطراب اجتماعی و افسردگی معنی‌دار است. ضریب مسیر نوزگرایی بر اضطراب اجتماعی، اضطراب فراگیر و افسردگی به ترتیب $0/44$ ، $0/39$ و $0/40$ است ($p < 0/01$). ضریب مسیر برون‌گرایی بر اضطراب اجتماعی، اضطراب فراگیر و افسردگی به ترتیب $-0/36$ ، $-0/31$ و $-0/33$ به دست آمده است ($p < 0/01$). ضریب مسیر کنترل ادراک‌شده بر اضطراب اجتماعی، اضطراب فراگیر و افسردگی به ترتیب $-0/25$ ، $-0/30$ و $-0/28$ گزارش شده است ($p < 0/01$). ضریب مسیر سبک ادراک نزدیکی خطر بر اضطراب اجتماعی ($0/26$) در سطح $0/01$ و ضریب مسیر سبک ادراک نزدیکی خطر بر افسردگی ($0/19$) در سطح $0/05$ است؛ با این وجود، ضریب مسیر سبک ادراک نزدیکی خطر بر اضطراب فراگیر ($0/11$) معنی‌دار نیست.

شاخص‌های برازش مدل آسیب‌پذیری زیستی عمومی و مدل آسیب‌پذیری روان‌شناختی حاکی از برازش نسبتاً مطلوب مدل‌ها با داده‌ها است. در مدل اول شاخص RMSEA از $0/08$ بالاتر و مجذور کای روی درجه آزادی کمتر از ۳ به دست آمده است. علاوه بر این، شاخص‌های CFI، GFI، AGFI، NFI و NNFI همگی بالاتر از $0/90$ به دست آمده است. در مدل دوم نیز، شاخص RMSEA از $0/08$ پایین‌تر و مجذور کای روی درجه آزادی کمتر از ۳ به دست آمده است. علاوه بر این، شاخص‌های CFI، GFI، AGFI، NFI و NNFI همگی بالاتر از $0/90$ به دست آمده است. همچنین، شاخص‌های برازش مدل سوم پژوهش حاکی از برازش نسبتاً مطلوب مدل با داده‌ها است. شاخص RMSEA مقداری از $0/08$ بالاتر و مجذور کای بر درجه آزادی $3/7$ به دست آمده است. علاوه بر این، شاخص CFI، GFI و AGFI به ترتیب $0/90$ ، $0/89$ ، $0/93$ و $0/92$ به دست آمده است. در ادامه نمودار مسیر مدل برازش شده همراه با پارامترهای برآورد شده (مقادیر استاندارد شده) ارائه شده است.

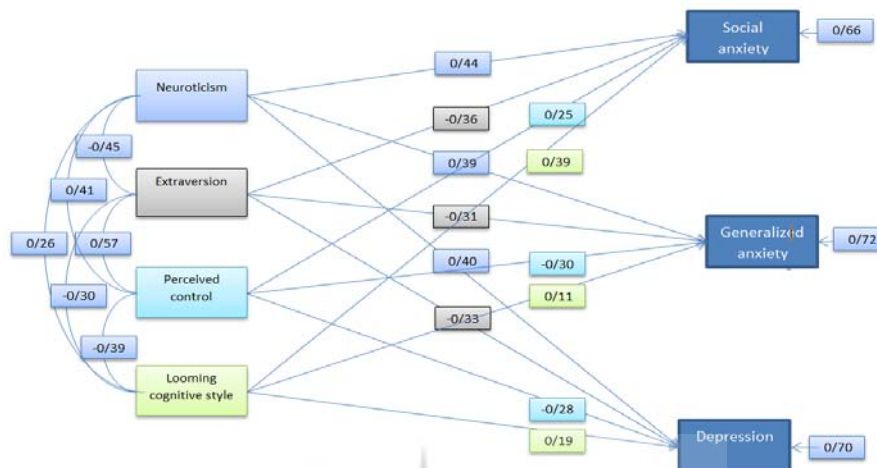

Figure 1. Final model

در این نمودار، مسیرهای روشن نشان‌دهنده مسیرهایی هستند که ثابت و کنترل شده‌اند تا اثر اختصاصی مسیرهای تیره رنگ مشخص شود.

بحث و نتیجه‌گیری

علی‌رغم حمایت‌های تجربی برای نقش علی صفات شخصیتی در شکل‌گیری اختلالات اضطرابی، مطالعات کمی درباره ساز و کارهایی که از طریق آن‌ها، چنین صفاتی می‌توانند باعث اختلالات خاص شوند، انجام گرفته است. بررسی عواملی که می‌توانند در تعامل با آسیب‌پذیری‌های زیستی و روان‌شناختی عمومی باعث ظهور اختلالات اضطرابی خاصی شوند، باعث پیشرفت در شناخت علل اختلال‌ها و همچنین ایجاد رویکردهای درمانی مؤثرتر می‌گردد. طبق پیش‌بینی و شواهد پژوهشی، نورزگرایی اثر مثبت و معنی‌داری بر نشانه‌های هر سه اختلال (افسردگی، اضطراب اجتماعی، اضطراب فراگیر) داشت (Watson et al., 2020; Brown, 2007; Gamez & Simms, 2005)، اما نیرومندی این رابطه کم بود که این امر می‌تواند به دلیل استفاده از نمونه غیربالینی در این پژوهش باشد. همچنین، برون‌گرایی نیز با نشانه‌های هر سه اختلال رابطه داشت که این یافته تا حدودی با مطالعات پیشین همسو است (Ahi & Arfae Rahimian, 2021; Dryman & Heimberg, 2018; Brown & Naragon-)

Edelstein (2010) و Chapman et al. (2009) هماهنگ است. همچنین، این یافته‌ها نشان می‌دهند که سبک ادراک نزدیکی خطر به عنوان یکی از ابعاد آسیب‌پذیری در پیش‌بینی اختلال اضطراب اجتماعی، اما نه اضطراب فراگیر و افسردگی با کنترل ابعاد گسترده‌تر سرشتی، مشارکت می‌کند. این یافته با پژوهش‌های پیشین که سبک ادراک نزدیکی خطر را به عنوان عامل پیش‌بینی کننده اختلالات اضطرابی در نظر گرفته‌اند (Riskind et al., 2017; Riskind et al., 2010; Riskind & Williams, 2006) در تضاد است.

از میان مدل‌های رگرسیون ساختاری سلسله‌مراتبی، یافته‌های مربوط به مدل آسیب‌پذیری زیستی عمومی (مدل اول) نشان داد که نورزگرایی می‌تواند نشانه‌های افسردگی، اضطراب فراگیر و فوبی اجتماعی را پیش‌بینی کند. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های قبل (Watson et al., 2020; Brown, 2007; Gamez & Simms, 2005; Brown & Naragon-Gainey, 2013) هماهنگ است. در مدل ساختاری دوم مطرح‌شده در این مدل، بعد از اضافه کردن کنترل ادراک‌شده، نورزگرایی همچنان توانست به‌طور معنی‌دار نشانه‌های هر سه اختلال را پیش‌بینی کند، هرچند سهم آن بعد از اضافه کردن سایر ابعاد تا حدودی کاهش یافت.

در تبیین این یافته می‌توان به شواهد منتج از نظریه صفات، نورواناتومی، مطالعات ژنتیک و مطالعات خانواده اشاره کرد که نقش نورویبولوژی را در سبب‌شناسی و سیر اختلالات هیجانی روشن ساخته‌اند (Suarez, 2009). نورزگرایی یکی از ابعاد اصلی ژنتیکی است که از نظر سبب‌شناختی با طیف کامل اختلالات هیجانی ارتباط دارد (Brown et al., 1995; Watson et al., 1988). همچنین، نتیجه پژوهش حاضر حاکی از این بود که برون‌گرایی می‌تواند به‌طور معکوس نشانه‌های همه اختلال‌ها را پیش‌بینی کند، ولی سهم آن در پیش‌بینی نشانه‌های اضطراب فراگیر ضعیف‌تر بود. این یافته با متاآنالیز اخیر (Gould et al., 2010) که در آن سطوح بالای نورزگرایی و سطوح پایین برون‌گرایی مشخص‌کننده تقریباً همه اختلالات هیجانی است، همسو است. در تبیین این یافته می‌توان گفت که برون‌گرایی گرایش به هیجان‌های مثبت، معاشرت‌پذیری و جرأت‌مندی است. مطالعات همبستگی، آزمایشی و طولی به این نتیجه رسیده‌اند که برون‌گرایی

به‌طور مثبت با عاطفه مثبت همبسته است. شواهد نشان می‌دهند که مکانیزم‌های عصبی و فیزیولوژیکی برای رابطه بین برون‌گرایی و هیجان‌های مثبت وجود دارد، در واقع برون‌گرایی صفت شخصیتی برای عاطفه مثبت به شمار می‌رود (Gamez & Simms, 2005; Clark et al., 1995). بنابراین، طبیعی است که با اکثر اختلال‌ها رابطه منفی داشته باشد (به خصوص افسردگی و اضطراب اجتماعی که با سطوح پایین لذت مشخص می‌شوند).

در بررسی مدل دوم، بر اساس یافته‌های این پژوهش مشخص شد که کنترل ادراک‌شده پایین به تنهایی و به‌طور انحصاری می‌تواند پیش‌بینی‌کننده نشانه‌های اختلال اضطراب فراگیر باشد. در حالی که در مورد افسردگی و فوبی اجتماعی همراه با سرشت و در تعامل با آن می‌تواند این اختلال‌ها را پیش‌بینی کند. برای تبیین این یافته می‌توان گفت اختلال اضطراب فراگیر اختلالی است که به‌طور پدیدارشناختی در فقدان کنترل بر حالت‌های درونی (برای مثال، نگرانی بیش از حد) معروف است. شاید این یافته نشان می‌دهد که نقش پیش‌بینی‌کننده سازه کنترل ادراک‌شده برای این جنبه خاص آسیب‌شناختی اختلال هیجانی نیرومندترین است (Turk et al., 2005).

بعد آسیب‌پذیری اختصاصی اختلالات اضطرابی در این پژوهش (سبک ادراک نزدیکی خطر) بر پایه تأکید یافته‌های پژوهشی بر اهمیت آن به عنوان عامل خطر اختصاصی اختلالات اضطرابی، انتخاب شد. مطالعات چندی به بررسی نقش این متغیر در اختلالات اضطرابی پرداخته‌اند، اما هیچ پژوهشی تاکنون به بررسی سهم ادراک نزدیکی خطر در پیش‌بینی اختلالات روانی با کنترل آسیب‌پذیری‌های تأیید شده سرشتی و روان‌شناختی نپرداخته است. مطالعاتی که ابعاد آسیب‌پذیری را به تنهایی بررسی می‌کنند، قادر به ارائه اعتبار افتراقی این سازه‌ها در رابطه با یکدیگر و با ابعاد آسیب‌شناختی نیستند. برای مثال، تمایز تعدادی از آسیب‌پذیری‌های سطح پایین بر اساس اینکه این ابعاد در واقع جلوه‌های شفاف‌تر و دقیق‌تری از یک آسیب‌پذیری گسترده هستند، مورد سؤال قرار گیرند (برای مثال، آیا سبک شناختی ادراک نزدیکی خطر شکل شفاف‌تر نورزگرایی است؟). بنابراین، کنترل اثر تعاملی ابعاد مشترک در رابطه بین آسیب‌پذیری‌های اختصاصی و نشانه‌های اختلال می‌تواند، سهم منحصر به فرد برخی از ابعاد آسیب‌پذیری را در اختلالات خاص مشخص و در نتیجه به افتراق اختلال‌هایی که همبودی بالایی دارند کمک کند. Riskind and Williams (2006) معتقدند که سبک ادراک نزدیکی خطر مختص اختلالات اضطرابی است و می‌تواند اضطراب را از افسردگی متمایز کند. درباره این سازه مطالعات اندکی

صورت گرفته است. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که سبک شناختی ادراک نزدیکی خطر، پیش‌بینی‌کننده نشانه‌های اختلالات اضطرابی است (Adler & Strunk, 2010; Williams et al., 2006; Riskind et al., 2017; Elwood et al., 2011; Riskind & Williams, 2006; Brown & Stopa, 2008). از سوی دیگر، شواهد نشان می‌دهد که سبک شناختی ادراک نزدیکی خطر رابطه ضعیف‌تری با افسردگی دارد (Riskind et al., 2000; Yeo et al., 2020).

همان‌طور که یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد، نه در روابط همبستگی ساده و نه در مدل‌های رگرسیون ساختاری، این سبک شناختی نتوانست نشانه‌های اضطراب اجتماعی و اضطراب فراگیر را از افسردگی افتراق دهد. در واقع، با حذف واریانس ابعاد عمومی آسیب‌پذیری، سبک شناختی ادراک نزدیکی خطر همچنان نتوانست نشانه‌های افسردگی را پیش‌بینی کند و برخلاف پژوهش‌های قبلی، این سبک شناختی سهم منحصر به فردی در پیش‌بینی نشانه‌های اضطراب فراگیر و فوبی اجتماعی نداشت.

طبق یافته پژوهش حاضر، سبک ادراک نزدیکی خطر بالاترین سهم را در پیش‌بینی نشانه‌های فوبی اجتماعی داشت. در تبیین این یافته می‌توان گفت که مدل آسیب‌پذیری سبک ادراک نزدیکی خطر نمایان‌گر فرایند طرحواره محوری است که در آن افراد با آسیب‌پذیری بالا به‌طور نظام‌دار پیشرفت فضایی و زمانی تهدید بالقوه را بیش برآورد می‌کنند (Riskind & Williams, 2006). به عبارت دیگر، این افراد محرک‌های تهدید واقعی یا ادراک‌شده را به صورت تهدیدی تصور می‌کنند که به سرعت و پویا نزدیک شده و افزایش می‌یابد. به‌طور اخص، در مدل‌های شناختی معاصر فوبی اجتماعی، فرایندهای شناختی مرتبط با تهدید بالقوه خجالت کشیدن، مورد انتقاد یا مورد ارزیابی قرار گرفتن به عنوان عامل اصلی برای تولید پاسخ‌های ترس حاد شناخته می‌شوند. چنین مدل‌هایی پیشنهاد می‌کنند که اضطراب اجتماعی با تحریف‌های ذهنی تولیدشده درباره اینکه فرد تحت ارزیابی منفی توسط حضار قرار گرفته، مرتبط است (Rapee & Heimberg, 1997; Dryman & Heimberg, 2021; Clark & Wells, 1995). جدا از این تحریف‌های ترسناک، مدل سبک ادراک نزدیکی خطر فرض می‌کند که افراد دارای فوبی اجتماعی ممکن است تصاویر پویا و ترسناکی از تهدید پیش‌رونده و تشدیدشونده از مورد ارزیابی و بررسی منفی قرار گرفتن ایجاد کنند (Riskind et al., 2000). طبق مدل آسیب‌پذیری ادراک نزدیکی خطر، تجارب اولیه شامل پذیرش یا ارزشمندی بر مبنای

کامل بودن، باعث خواهد شد که فرد سناریوهای تهدیدآمیزی از خطر بی‌ارزش شدن و طرد اجتماعی را بسازد (Riskind et al., 2000; Yeo et al., 2020).

به‌طور کلی، سبک ادراک نزدیکی خطر یک آسیب‌پذیری شناختی مشترک دور و عمومی است که فرض شده است که با مکانیسم‌های اختلال-ویژه متمرکز بر هر یک از اختلالات اضطرابی تعامل می‌کند (برای مثال، پیش‌بینی طرد اجتماعی در فوبی اجتماعی، نگرانی و فاجعه‌سازی در اختلال اضطراب فراگیر و غیره). با وجود این، یافته‌های پژوهش حاضر با استفاده از مدل سه‌گانه بارلو نتوانست از این فرض حمایت کند. یکی از دلایل این یافته می‌تواند ضعیف بودن گویه‌های مربوط به اختلال اضطراب فراگیر در ابزار اندازه‌گیری سبک ادراک نزدیکی خطر باشد که به خوبی نماینده این مفهوم نیست. با این حال، لازم است پژوهش‌های بیشتری در این زمینه صورت گیرد.

این پژوهش نیز مانند سایر پژوهش‌ها دارای محدودیت‌هایی است. در این پژوهش تنها یک عامل آسیب‌پذیری اختصاصی برای سه اختلال راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی مورد ارزیابی قرار گرفت. پیشنهاد می‌شود، پژوهش‌های آتی به بررسی ابعاد اختصاصی دیگر در بطن مدل سه‌گانه پردازند. همچنین، در این پژوهش از نمونه غیربالینی استفاده شده است. پیشنهاد می‌شود، پژوهش‌های بعدی این مدل را در نمونه‌های بالینی مورد ارزیابی قرار دهند. علاوه بر این، برای اندازه‌گیری هر متغیر تنها از یک ابزار استفاده شده است که پیشنهاد می‌شود سایر پژوهش‌ها از مقیاس‌های متفاوت و چندگانه برای ارزیابی استفاده نمایند. محدودیت دیگر این پژوهش نیز استفاده از رگرسیون در تحلیل داده‌ها می‌باشد. همبستگی به معنای علیت نیست و توصیه می‌شود پژوهش‌های بعدی از مطالعات طولی یا طرح‌های تجربی برای تبیین فرضیه‌های مذکور استفاده کنند.

به‌طور خلاصه، با توجه به نقش ابعاد عمومی زیستی و روان‌شناختی در اختلال‌ها، یافته‌های پژوهش حاضر می‌تواند از جنبش اخیر به سمت درمان‌های فراتشخیصی اختلال‌های هیجانی که خصیصه‌های مشترک اختلال‌ها را هدف قرار می‌دهند، حمایت کند (Barlow et al., 2011). از سویی، مطالعات آینده با توجه به عوامل خاص اختلال‌ها می‌تواند به افتراق اختلال‌ها از هم کمک کند. در کل، تلاش در جهت تمایز اختلالات افسردگی و اضطراب اندک است. مدل‌های مفهومی پیش‌تاز اظهار می‌کنند که اگرچه ابعاد سرشتی (برای مثال، نورزگرایی و برون‌گرایی)

مسئول شدت، همپوشانی و تداوم افسردگی و اضطراب هستند (Brown, 2007) اما این ابعاد به تنهایی تعیین‌کننده علت، سیر و پیچیدگی اختلالات هیجانی نیستند (Barlow, 2002; Clark et al., 1995). بنابراین، بررسی و شناخت عوامل اختصاصی و نزدیک که با این اختلال‌ها مرتبط هستند در یک مدل سبب‌شناختی گسترده‌تر که شامل تعامل ابعاد سرشتی و اختصاصی است به شناخت علل و همچنین تفکیک این اختلال‌ها کمک شایانی خواهد کرد.

سهم مشارکت نویسندگان: در پژوهش حاضر نویسنده دوم، به عنوان استاد راهنما، نظارت و راهبردی روند کلی پژوهش و تدوین و نهایی‌سازی اصلاحات مقاله را بر عهده داشته‌اند. نویسنده اول در تدوین طرح تحقیق، فرآیند گردآوری، تحلیل و تفسیر یافته‌ها و نگارش متن مقاله را برعهده داشته و در مجموع نتیجه‌گیری از یافته‌ها و بسط و تفسیر به صورت مشترک و با بحث و تبادل نظر کلیه همکاران و با همراهی نویسنده سوم، به عنوان استاد مشاور پایان‌نامه، انجام شد.

تضاد منافع: نویسندگان اذعان دارند که در این مقاله هیچگونه تعارض منافی وجود ندارد.

منابع مالی: پژوهش حاضر از هیچ موسسه و نهادی حمایت مالی دریافت نکرده و کلیه هزینه‌ها در طول فرآیند اجرای پژوهش بر عهده پژوهشگران بوده است.

تشکر و قدردانی: پژوهش حاضر بدون همکاری مشارکت‌کنندگان امکان‌پذیر نبود؛ بدینوسیله از کلیه مشارکت‌کنندگان تقدیر و تشکر به عمل می‌آید.

References

- Adler, A. D., & Strunk, D. R. (2010). Looming maladaptive style as a moderator of risk factors for anxiety. *Cognitive Therapy and Research*, 34(1), 59-68. <https://doi.org/10.1007/s10608-008-9221-y>
- Ahmadbeigi, N., Hashemi, T., Parvaz, S., & Karimishahabi, R. (2015). The role of attachment style in social phobia regarding the mediating effects of self-esteem. *Journal of Psychological Achievements*, 22(1), 47-66. [Persian] <https://doi.org/10.22055/psy.2015.11181>
- Ahi, G., & Arfae Rahimian, Y. (2021). The relationship between of hypomanic activation, demoralization and dysfunctional negative emotions based on the Minnesota Multiphasic Personality Inventory-2-Restructured Form (MMPI-2RF) in anxiety, depression and sexual motivation of people with sexual dysfunction. *Journal of Psychological Achievements*, 28(1), 111-132. <https://doi.org/10.22055/psy.2021.33577.2548> [Persian]
- Barlow, D. H. (2000). Unraveling the mysteries of anxiety and its disorders from the perspective of emotion theory. *American Psychologist*, 55(11), 1247. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.55.11.1247>

- Barlow, D. H. (2004). *Anxiety and its disorders: The nature and treatment of anxiety and panic*. Guilford press.
- Barlow, D. H., Farchione, T. J., Fairholme, C. P., Ellard, K. K., Boisseau, C. L., Allen, L. B., & May, J. T. E. (2017). *Unified protocol for transdiagnostic treatment of emotional disorders: Therapist guide*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/med-psych/9780190686017.001.0001>
- Beck, A. T., & Clark, D. A. (1997). An information processing model of anxiety: Automatic and strategic processes. *Behaviour Research and Therapy*, 35(1), 49-58. [https://doi.org/10.1016/S0005-7967\(96\)00069-1](https://doi.org/10.1016/S0005-7967(96)00069-1)
- Bakhshinor, R. A., Deikam, M., Mehrvar, A. H., & Birashk, B. (2004). Structural relationship between dimensions of DSM-IV and depressive disorders and dimension. *Iranian Journal of Psychiatry & Clinical Psychology*, 9(4), 63-76. <https://ijpcp.iuims.ac.ir/article-1-152-en.html> [Persian]
- Besharat, M. A. (2011). Development and validation of Tehran multidimensional perfectionism scale. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 30, 79-83. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.10.016>
- Bienvenu, O. J., Brown, C., Samuels, J. F., Liang, K. Y., Costa, P. T., Eaton, W. W., & Nestadt, G. (2001). Normal personality traits and comorbidity among phobic, panic and major depressive disorders. *Psychiatry Research*, 102(1), 73-85. [https://doi.org/10.1016/S0165-1781\(01\)00228-1](https://doi.org/10.1016/S0165-1781(01)00228-1)
- Brown, T. A. (2007). Temporal course and structural relationships among dimensions of temperament and DSM-IV anxiety and mood disorder constructs. *Journal of Abnormal Psychology*, 116(2), 313. <https://doi.org/10.1037/0021-843X.116.2.313>
- Brown, T. A., & Barlow, D. H. (1992). Comorbidity among anxiety disorders: Implications for treatment and DSM-IV. *Journal of consulting and clinical psychology*, 60(6), 835-844. <https://doi.org/10.1037/0022-006X.60.6.835>
- Brown, T. A., & Naragon-Gainey, K. (2013). Evaluation of the unique and specific contributions of dimensions of the triple vulnerability model to the prediction of DSM-IV anxiety and mood disorder constructs. *Behavior Therapy*, 44(2), 277-292. <https://doi.org/10.1016/j.beth.2012.11.002>
- Brown, M. A., & Stopa, L. (2008). The looming maladaptive style in social anxiety. *Behavior Therapy*, 39(1), 57-64. <https://doi.org/10.1016/j.beth.2007.04.004>
- Brown, T. A., White, K. S., & Barlow, D. H. (2005). A psychometric reanalysis of the Albany Panic and Phobia Questionnaire. *Behaviour Research and Therapy*, 43(3), 337-355. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2004.03.004>
- Brown, T. A., White, K. S., Forsyth, J. P., & Barlow, D. H. (2004). The structure of perceived emotional control: Psychometric properties of a revised Anxiety Control Questionnaire. *Behavior Therapy*, 35(1), 75-99. [https://doi.org/10.1016/S0005-7894\(04\)80005-4](https://doi.org/10.1016/S0005-7894(04)80005-4)
- Carter, M. M., Sbrocco, T., Miller Jr, O., Suchday, S., Lewis, E. L., & Freedman, R. E. (2005). Factor structure, reliability, and validity of the

- Penn State Worry Questionnaire: Differences between African-American and White-American college students. *Journal of Anxiety Disorders*, 19(8), 827-843. <https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2004.11.001>
- Chapman, L. K., Kertz, S. J., & Woodruff-Borden, J. (2009). A structural equation model analysis of perceived control and psychological distress on worry among African American and European American young adults. *Journal of Anxiety Disorders*, 23(1), 69-76. <https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2008.03.018>
- Chen, X., Pu, J., Shi, W., & Zhou, Y. (2020). The impact of neuroticism on symptoms of anxiety and depression in elderly adults: the mediating role of rumination. *Current Psychology*, 39(1), 42-50. <https://doi.org/10.1007/s12144-017-9740-3>
- Constantin, K., English, M. M., & Mazmanian, D. (2018). Anxiety, depression, and procrastination among students: Rumination plays a larger mediating role than worry. *Journal of Rational-Emotive & Cognitive-Behavior Therapy*, 36(1), 15-27. <https://doi.org/10.1007/s10942-017-0271-5>
- Clark, L. A. (2005). Temperament as a unifying basis for personality and psychopathology. *Journal of Abnormal Psychology*, 114(4), 505-521. <https://doi.org/10.1037/0021-843X.114.4.505>
- Carlucci, L., Saggino, A., & Balsamo, M. (2021). On the efficacy of the unified protocol for transdiagnostic treatment of emotional disorders: A systematic review and meta-analysis. *Clinical Psychology Review*, 87, 101999. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2021.101999>
- Clark, L. A., & Watson, D. (1991). Tripartite model of anxiety and depression: psychometric evidence and taxonomic implications. *Journal of Abnormal Psychology*, 100(3), 316-336. <https://doi.org/10.1037/0021-843X.100.3.316>
- Clark, D. M. & Wells, A. (1995). A cognitive model of social phobia. In R. Heimberg, M. Liebowitz, D. A. Hope, & F. R. Schneier (Eds.), *Social phobia: Diagnosis, assessment and treatment*. (69-93). New York: Guilford Press.
- Costa, P. T., & McCrae, R. R. (1992). *Revised NEO Personality Inventory (NEO-PI-R) and NEO Five Factor Inventory (NEO-FFI) professional manual*. Odessa, FL: Psychological Assessment Resources. <https://doi.org/10.4135/9781849200479.n9>
- Dryman, M. T., & Heimberg, R. G. (2018). Emotion regulation in social anxiety and depression: A systematic review of expressive suppression and cognitive reappraisal. *Clinical Psychology Review*, 65, 17-42. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2018.07.004>
- Díez, Z. G., Sola, I. O., Zumalde, E. C., & Riskind, J. H. (2014). Psychometric properties of the Looming Maladaptive Style Questionnaire (LMSQ-R) in young Spanish adults *Psicothema*, 26(2), 260-266. <https://doi.org/10.7334/psicothema2013.206>

- Davey, G. C., & Wells, A. (Eds.). (2006). *Worry and its psychological disorders: Theory, assessment and treatment*. John Wiley & Sons.
- Dehshiri, G. R., Golzari, M., Borjali, A., & Sohrabi, F. (2009). Psychometrics particularity of farsi version of Pennsylvania state worry questionnaire for college students. *Journal of Clinical Psychology, 1*(4), 67-75. [10.22075/JCP.2017.1988](https://doi.org/10.22075/JCP.2017.1988) [Persian]
- Daniel, K. E., Goodman, F. R., Beltzer, M. L., Daros, A. R., Boukhechba, M., Barnes, L. E., & Teachman, B. A. (2020). Emotion malleability beliefs and emotion experience and regulation in the daily lives of people with high trait social anxiety. *Cognitive Therapy and Research, 44*(6), 1186-1198. <https://doi.org/10.1007/s10608-020-10139-8>
- Elwood, L. S., Riskind, J. H., & Olatunji, B. O. (2011). Looming vulnerability: Incremental validity of a fearful cognitive distortion in contamination fears. *Cognitive Therapy and Research, 35*(1), 40-47. <https://doi.org/10.1007/s10608-009-9277-3>
- Goodwin, G. M. (2015). The overlap between anxiety, depression, and obsessive-compulsive disorder. *Dialogues in Clinical Neuroscience, 17*(3), 249-260. <https://doi.org/10.31887/DCNS.2015.17.3/ggoodwin>
- Gómez de La Cuesta, G., Schweizer, S., Diehle, J., Young, J., & Meiser-Stedman, R. (2019). The relationship between maladaptive appraisals and posttraumatic stress disorder: A meta-analysis. *European Journal of Psychotraumatology, 10*(1), 1620084. <https://doi.org/10.1080/20008198.2019.1620084>
- Garosi, F. M. (2001). *New approaches in personality assessment*. Tabriz: Society researcher. [Persian]
- Gould, C. E., & Edelstein, B. A. (2010). Worry, emotion control, and anxiety control in older and young adults. *Journal of Anxiety Disorders, 24*(7), 759-766. <https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2010.05.009>
- Joiner, T. E. (1996). A confirmatory factor-analytic investigation of the tripartite model of depression and anxiety in college students. *Cognitive Therapy and Research, 20*(5), 521-539. <https://doi.org/10.1007/BF02227911>
- Klain, D. A. (2005). An error estimate for the isoperimetric deficit. *Illinois Journal of Mathematics, 49*(3), 981-992. <https://doi.org/10.1215/ijm/1258138231>
- Kaplan, S. C., Levinson, C. A., Rodebaugh, T. L., Menatti, A., & Weeks, J. W. (2015). Social anxiety and the big five personality traits: The interactive relationship of trust and openness. *Cognitive Behaviour Therapy, 44*(3), 212-222. <https://doi.org/10.1080/16506073.2015.1008032>
- Kessler, R. C., Aguilar-Gaxiola, S., Alonso, J., Chatterji, S., Lee, S., Ormel, J., ... & Wang, P. S. (2009). The global burden of mental disorders: an update from the WHO World Mental Health (WMH) surveys. *Epidemiology and Psychiatric Sciences, 18*(1), 23-33. <https://doi.org/10.1017/S1121189X00001421>

- Knowles, K. A., & Olatunji, B. O. (2020). Specificity of trait anxiety in anxiety and depression: Meta-analysis of the State-Trait Anxiety Inventory. *Clinical Psychology Review*, 82, 101928. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2020.101928>
- Koutsimani, P., Montgomery, A., & Georganta, K. (2019). The relationship between burnout, depression, and anxiety: A systematic review and meta-analysis. *Frontiers in Psychology*, 10, 284. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.00284>
- Liao, A., Walker, R., Carmody, T. J., Cooper, C., Shaw, M. A., Grannemann, B. D., ... & Trivedi, M. H. (2019). Anxiety and anhedonia in depression: Associations with neuroticism and cognitive control. *Journal of Affective Disorders*, 245, 1070-1078. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2018.11.072>
- Lovibond, P. F., & Lovibond, S. H. (1995). The structure of negative emotional states: Comparison of the Depression Anxiety Stress Scales (DASS) with the Beck Depression and Anxiety Inventories. *Behaviour Research and Therapy*, 33(3), 335-343. [https://doi.org/10.1016/0005-7967\(94\)00075-U](https://doi.org/10.1016/0005-7967(94)00075-U)
- Meyer, T. J., Miller, M. L., Metzger, R. L., & Borkovec, T. D. (1990). Development and validation of the penn state worry questionnaire. *Behaviour Research and Therapy*, 28(6), 487-495. [https://doi.org/10.1016/0005-7967\(90\)90135-6](https://doi.org/10.1016/0005-7967(90)90135-6)
- Mahmoud Alilou, M., Bayrami, M., Bakhshipour Roudsari, A., & Etemadina, M. (2016). Psychometric properties of the Looming Maladaptive Style Questionnaire (LMSQ-R) in a sample of Iranian population. *Contemporary Psychology, Biannual Journal of the Iranian Psychological Association*, 11(2), 94-104. [Persian]
- Moulding, R., & Kyrios, M. (2007). Desire for control, sense of control and obsessive-compulsive symptoms. *Cognitive Therapy and Research*, 31(6), 759-772. <https://doi.org/10.1007/s10608-006-9086-x>
- Moghaddam, A., Saed, F., Dibajnia, P., & Zangeneh, J. (2008). A preliminary validation of the depression, anxiety and stress scales (DASS) in non-clinical sample. *Clinical Psychology and Personality*, 6(2), 23-38. [20.1001.1.23452188.1387.6.2.3.6](https://doi.org/10.1001.1.23452188.1387.6.2.3.6) [Persian]
- Naragon-Gainey, K., Rutter, L. A., & Brown, T. A. (2014). The interaction of extraversion and anxiety sensitivity on social anxiety: Evidence of specificity relative to depression. *Behavior Therapy*, 45(3), 418-429. <https://doi.org/10.1016/j.beth.2014.01.004>
- Naragon-Gainey, K., Watson, D., & Markon, K. E. (2009). Differential relations of depression and social anxiety symptoms to the facets of extraversion/positive emotionality. *Journal of Abnormal Psychology*, 118(2), 299. <https://doi.org/10.1037/a0015637>
- Rapee, R. M., & Heimberg, R. G. (1997). A cognitive-behavioral model of anxiety in social phobia. *Behaviour Research and Therapy*, 35(8), 741-756. [https://doi.org/10.1016/S0005-7967\(97\)00022-3](https://doi.org/10.1016/S0005-7967(97)00022-3)

- Riskind, J. H., Black, D., & Shahr, G. (2010). Cognitive vulnerability to anxiety in the stress generation process: Interaction between the looming cognitive style and anxiety sensitivity. *Journal of Anxiety Disorders*, 24(1), 124-128. <https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2009.09.007>
- Riskind, J. H., Calvete, E., & Black, D. (2017). Effects of looming cognitive style and time course on anticipatory anxiety about an impending speech. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 36, 814-834. <https://doi.org/10.1521/jscp.2017.36.10.814>
- Riskind, J. H., Sica, C., Bottesi, G., Ghisi, M., & Kashdan, T. B. (2017). Cognitive vulnerabilities in parents as a potential risk factor for anxiety symptoms in young adult offspring: An exploration of looming cognitive style. *Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry*, 54, 229-238. <https://doi.org/10.1016/j.jbtep.2016.08.010>
- Riskind, J. H., & Williams, N. L. (2006). A unique vulnerability common to all anxiety disorders: The looming maladaptive style. In *Cognitive Vulnerability to Emotional Disorders* (185-216). Routledge.
- Riskind, J. H., Williams, N. L., Gessner, T. L., Chrosniak, L. D., & Cortina, J. M. (2000). The looming maladaptive style: Anxiety, danger, and schematic processing. *Journal of Personality and Social Psychology*, 79(5), 837-852. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.79.5.837>
- Roelofs, J., Huibers, M., Peeters, F., Arntz, A., & van Os, J. (2008). Rumination and worrying as possible mediators in the relation between neuroticism and symptoms of depression and anxiety in clinically depressed individuals. *Behaviour Research and Therapy*, 46(12), 1283-1289. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2008.10.002>
- Stapinski, L. A., Abbott, M. J., & Rapee, R. M. (2010). Fear and perceived uncontrollability of emotion: Evaluating the unique contribution of emotion appraisal variables to prediction of worry and generalised anxiety disorder. *Behaviour Research and Therapy*, 48(11), 1097-1104. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2010.07.012>
- Startup, H., M., & Erickson, T. M. (2006). The Penn State Worry Questionnaire (PSWQ). In G. C. L. Davey and A. Wells (Eds.), *Worry and its psychological disorders: Theory, assessment and treatment* (265-283). Chichester, England: Wiley <https://doi.org/10.1002/978047013143.ch7>
- Salari-Moghaddam, S., Ranjbar, A., & Fathi-Ashtiani, A. (2018). Validity and reliability measurement of the Persian version of anxiety control questionnaire. *Journal of Clinical Psychology*, 9(4), 33-43. <https://doi.org/10.22075/JCP.2018.11010.1073>
- Turk, C. L., Heimberg, R. G., Luterek, J. A., Mennin, D. S., & Fresco, D. M. (2005). Emotion dysregulation in generalized anxiety disorder: A comparison with social anxiety disorder. *Cognitive Therapy and Research*, 29(1), 89-106. <https://doi.org/10.1007/s10608-005-1651-1>
- Watson, D., Clark, L. A., & Tellegen, A. (1988). Development and validation of brief measures of positive and negative affect: The PANAS

- scales. *Journal of Personality and Social Psychology*, 54(6), 1063-1070. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.54.6.1063>
- Watson, D., Gamez, W., & Simms, L. J. (2005). Basic dimensions of temperament and their relation to anxiety and depression: A symptom-based perspective. *Journal of Research in Personality*, 39(1), 46-66. <https://doi.org/10.1016/j.jrp.2004.09.006>
- Watson, D., Stanton, K., Khoo, SH., Ellickson-Larew, S., & Stasik-O'Brien, S. M. (2019). Extraversion and psychopathology: A multilevel hierarchical review. *Journal of Research in Personality*, 81, 1-10. <https://doi.org/10.1016/j.jrp.2019.04.009>
- Williams, N. L., Shahr, G., Riskind, J. H., & Joiner Jr, T. E. (2005). The looming maladaptive style predicts shared variance in anxiety disorder symptoms: Further support for a cognitive model of vulnerability to anxiety. *Journal of Anxiety Disorders*, 19(2), 157-175. <https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2004.01.003>
- Xiong, M., Chen, J., & Johnson, W. (2021). Relative deprivation and social anxiety among Chinese migrant children: Testing a moderated mediation model of perceived control and belief in a just world. *Journal of Health Psychology*, 1. <https://doi.org/10.1177/1359105321105938>
- van Agteren, J., Iasiello, M., Lo, L., Bartholomaeus, J., Kopsaftis, Z., Carey, M., & Kyrios, M. (2021). A systematic review and meta-analysis of psychological interventions to improve mental wellbeing. *Nature Human Behaviour*, 5(5), 631-652. <https://doi.org/10.1038/s41562-021-01093-w>
- Yeo, G. C., Hong, R. Y., & Riskind, J. H. (2020). Looming cognitive style and its associations with anxiety and depression: A meta-analysis. *Cognitive Therapy and Research*, 44(3), 445-467. <https://doi.org/10.1007/s10608-020-10089-1>
- Zinbarg, R. E., Williams, A. L., & Mineka, S. (2022). A current learning theory approach to the etiology and course of anxiety and related disorders. *Annual Review of Clinical Psychology*, 18, 233-258. <https://doi.org/10.1146/annurev-clinpsy-072220-021010>
- Zhao, X., Lan, M., Li, H., & Yang, J. (2021). Perceived stress and sleep quality among the non-diseased general public in China during the 2019 coronavirus disease: a moderated mediation model. *Sleep Medicine*, 77, 339-345. <https://doi.org/10.1016/j.sleep.2020.05.021>

